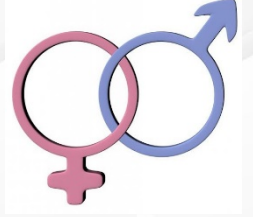

ANAOKULU | İLKOKUL
ORTAOKUL | LİSE

İTÜ GELİŞTİRME VAKFI OKULLARI
ÖZEL İZMİR ANAOKULU VE İLKOKULU
PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK VE REHBERLİK BÖLÜMÜ

Sayın Velimiz,

Çocuklarda yaklaşık olarak 3-4 yaşlarında başlayan cinsel kimlik gelişimi ve cinsel farklılıklara dönük merak duyguları, 5-6 yaşlarına geldiklerinde çeşitli sorularla doruk noktasına ulaşmaktadır. Bu yaşlarda, çocuklar, son derece meraklı ve seçici sorularla her iki cinsiyet arasındaki farkı anlamaya çalışmaktadırlar. Çocuklar sıklıkla nereden geldiklerini, nasıl doğduklarını öğrenmeye heveslidirler. Özellikle 6 yaşına kadar olan dönemdeki cinsel davranışları ve sordukları sorular kendi bedenlerini, kendi varoluş biçimlerini ve sahip oldukları özellikleri (**cinsiyet, içgüdü, dürtü vb.**) tanımaya yöneliktir, doğal gelişimin parçalarıdır. Okul öncesi dönemde bu merakları yaşlarına uygun, kısa ve net biçimde açıklandıktan sonra çocuklar ilkokul yıllarında yoğun cinsel merak sürecinden uzaklaşırlar.

Mahremiyet, çocukların kendilerinin ve diğer kişilerin özelinin/özel alanının farkına varması, sosyal hayatın içinde kendi özel alanlarını korumaları, diğer insanların özeline saygı duymaları, kendileri ve çevreleri arasına sağlıklı sınırlar koyabilmeleri açısından oldukça önemlidir. Mahremiyet Eğitimi ile çocukların kendi bedenleri üzerindeki kontrollerini fark etmeleri, iyi-kötü dokunuşları ayırt etmeleri amaçlanır. Çocuklar kendilerini tehdit altında hissettiklerinde ani tepkilerle destek arayabildikleri gibi bazen görecekları tepkiyi tahmin edemediklerinde ne yapacaklarını bilemeyerek sessiz kalabilmektedir. Bu nedenle mahremiyet eğitiminde önemli olan, çocukta korku yaratmadan ve bütün dikkatini özel bölgelere çekmeden bilgi edinmelerine destek sağlamaktır. Fizyolojik anlamda özel bölgelerini ve adlarının neler olduğunu öğrenmeleri, kötü bir dokunuşla karşı karşıya kaldığında "Hayır!" diyebilmeleri ve bu durumu utanmadan ebeveynlerine söyleme haklarının olduğunu bilmeleri gelişimsel olarak önemlidir.

Mahremiyet kavramı öğretilirken, çocuğun suçluluk duymasına neden olabilecek "ayıp" gibi kelimelerden uzak durulmalıdır. "Özel bölge" kavramı "mayomuzun/iç çamaşırımızın kapattığı yerler" şeklinde tanımlanabilir ve bu şekilde bedensel sınırlar anlatılabilir. Banyonun ve yatak odasının özel alanlar olduğu, kapıların kapatılabileceği ve içeri girmek istendiğinde kapıların çalınması ve yanıt için beklenmesi gerektiği öğretilmelidir. Ebeveynler de aynı şekilde çocuğun özel alanına saygı göstermelidirler. Örneğin, çocukların kendileri banyo yapmaya başladıkları ilkokul yıllarında özel alanlarına saygı göstermek (yardımcı olurken bakmadan, hızlıca destek olup çıkmak) bu kavramın gelişmesini destekleyen ebeveyn davranışlarındandır.

Çocuklar dudaklarından öpülmemelidir. Ek olarak, yanaklarından öpülmemekten hoşlanmayan bir çocuğu öpmek de, çocuğu bir yetişkini öpmesi için ısrar etmek de çocuğun mahremiyetini ihlal etmektir. Çocuğu öpmek ya da ona sarılmak istenildiğinde, çocuktan izin alınmalıdır. **Çocuğa bedeninin kendisine ait olduğu** ve bedeniyle ilgili konularda kendisinin karar verebileceği küçük yaşlardan itibaren hissettirilmelidir.

ANAOKULU | İLKOKUL
ORTAOKUL | LİSE

Mahremiyet Eğitimi çalışmaları anaokul sürecimizde başlamakta olup, ilkokul sürecimizde de yaşlarına uygun olarak devam ettirilmektedir. Sizlerin de yukarıda bahsedilmiş olan bilgiler ışığında çocuklarınızla mahremiyet bilincini desteklemek adına paylaşım yapmanız; çocuklarınızın olası bir tehditi paylaşabilmeleri, destek isteyebilmeleri ve bedenleri üzerindeki kontrolü güçlendirmeleri açısından oldukça elzemdir. Mahremiyet bilinci kazandırılırken, kız çocuklara anne, erkek çocuklara baba bu eğitimi vermek zorunda değildir. Bu kanı çocukların kafasını karıştırabilmektedir. Çocuk hangi aile üyesine sorduysa, onun buna yanıt vermesi daha uygun olmaktadır.

Mahremiyet bilinci kazandırırken yardımcı olabilecek kitap önerileri aşağıda yer almaktadır. Kitapları öncelikle sizlerin okuması önemlidir. Nasıl açıklayacağınızdan emin olmadığınız durumlarda çocuğa bir yanıt vermek için acele etmeden, düşünmek için zamana ihtiyacınız olduğunu ve araştırmak istediğinizi paylaşmak, hatalı bir bilgi vermekten daha faydalıdır. Süreç içerisinde bizlerden destek alabilirsiniz.

Ebeveynler için,

- Çocuklarımızla Cinsellik Hakkında Nasıl Konuşmalı?-Prof. Dr. Bengi Semerci, Alfa Yayınları.

Okul Öncesi Çocukları için,

- Teo'nun Ben Nereden Geldim? kitabı - Yağmur Artukmaç, İpek Gökozan.
- Ben Nereden Geldim?/Miniklerin Dünyası Serisi- Sergi Camara & Teresa Herrero, Altın Kitaplar.
- Sır Versem Saklar Mısın?- Jennifer Moore Mallinos- Redhouse Kidz Yayınları.
- 4-6 Yaş Çocuklar için Cinsel Bilgiler-Isabelle Fougere, Epsilon Yayınları.

İlkokul Çocukları için,

- Bedenim Bana Ait-Pro Familia, Gergedan Çocuk.
- Oğlanlar ve Kızlar, Çıtır Çıtır Felsefe.
- Çocuklar için Cinsel Eğitim Öyküleri - Bengi Semerci.
- Kapsamlı Cinsel Eğitimi: Hoşgeldim - Rayka Kumru.

Kiko ve El - Council of Europe (<https://rm.coe.int/16806b0799>), tüm yaş grupları inceleyebilir.